HOGYAN TUDNÁNK JOBBAN

EGYETNEMÉRTENI A MÚLTUNKRÓL?

TÖRTÉNELMI EMLÉKEZET | TÁRSADALMI PÁRBESZÉD | DEMOKRÁCIA

TERVEZETT PROGRAM

10:00-10:15

MEGNYITÓ ÉS KÖSZÖNTŐ

Kié a múlt? A közös múlthoz való viszony kérdése egy demokráciában

Trencsényi Balázs | a CEU Institute for Advanced Study igazgatója

Bördős Éva | a DemNet igazgatója

Köszöntőt mond **Tarr Zoltán**, Magyarország társadalmi kapcsolatokért és kultúráért felelős minisztere (felkérés alatt)

10:15-11:20

A PÁRBESZÉD TEREI

Mely események, korszakok és történelmi kérdések osztják meg leginkább ma a magyar társadalmat? Vannak-e olyan részei a múltunknak, amelyekkel társadalomként mindmáig nem néztünk megfelelően szembe, és ki mondhatja meg, hogy melyek ezek?

Mi a történészek felelőssége akkor, amikor a történelem politikai vita tárgyává válik? Hogyan tanítsunk olyan kérdésekről, amelyekről nincs társadalmi konszenzus? Lehetnek-e a múzeumok, az emlékhelyek, és a média nemcsak a történelmi tudás közvetítésének, hanem a különböző emlékezetek találkozásának és a párbeszédnek is a terei? Hogyan döntsünk arról, hogy kinek a nevét viselje egy utca, kinek állítsunk szobrot vagy hogyan emlékezzünk egy történelmi eseményre?

Résztvevők:

Ács Dániel | újságíró, 444.hu

Csunderlik Péter | történész, Eötvös Loránd Tudományegyetem

Frazon Zsófia | etnográfus-muzeológus, a Néprajzi Múzeum főmuzeológusa

Kovács Éva Judit | szociológus, a Társadalomtudományi Központ kutatóprofesszora és a bécsi Wiesenthal Intézet igazgatóhelyettese

Miklósi László | a Történelemtanárok Egyletének elnöke

Moderátor:

Nagy Gergely Miklós | újságíró, 24.hu

11:20-11:35

KÁVÉSZÜNET

11:35-12:00

LEHET-E ÁLLAMPOLGÁRI PÁRBESZÉDET FOLYTATNI EGY MEGOSZTÓ MÚLTRÓL? A BOSZNIA-HERCEGOVINAI KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS TAPASZTALATAI

Bosznia-Hercegovinában 2026-ban országos közösségi (állampolgári) gyűlés foglalkozott a megbékélés, a társadalmi bizalom és a háborús múlt örökségének kérdéseivel. Véletlenszerűen kiválasztott állampolgárok találkoztak szakértőkkel és különböző nézőpontok képviselőivel, hónapokon keresztül tanácskoztak, majd közösen fogalmaztak meg ajánlásokat a politikusok és az ország intézményei számára.

Mit tett lehetővé ez a fajta állampolgári deliberáció, amit a hagyományos politikai-, szakértői-, vagy közbeszéd nem? Miről tudtak egymással beszélni a résztvevők, miben tudtak közeledni egymáshoz az álláspontok és hol maradtak fenn a nézetkülönbségek? Milyen feltételekre volt szükség ahhoz, hogy egyáltalán létrejöhessen egy ilyen folyamat? És mit kezdhetnek az eredményeivel a politikusok?

Előadó:

Damir Kapidžić | a Szarajevói Egyetem professzora

12:00-12:50

KI DÖNTI EL, HOGYAN EMLÉKEZÜNK? A POLITIKA FELELŐSSÉGE A KÖZÖS MÚLT ALAKÍTÁSÁBAN

A záró panelben politikai döntéshozókat kérünk arra, hogy reagáljanak a konferencián korábban elhangzottakra. Mi a politika felelőssége a történelmi emlékezet alakításában, és hol húzódnak ennek a felelősségnek a határai? Hogyan kívánnak hozzájárulni ahhoz, hogy a történelmünk vitatott kérdéseiről nyitottabb és sokszínűbb társadalmi párbeszéd alakuljon ki? Milyen kezdeményezésekkel segítenék a különböző történelmi tapasztalatok és értelmezések kölcsönös megértését, a társadalmi megbékélést, illetve azt, hogy tudjunk jobban egyet(nem)érteni a közös múltunkról?

Résztvevők:

Cser-Palkovics András | Székesfehérvár polgármestere

Jakab Zsuzsanna | országgyűlési képviselő (Tisza Párt), az Országgyűlés Társadalmi Részvétel Bizottságának elnöke (felkérés alatt)

Kollai István | helyettes államtitkár, Társadalmi kapcsolatokért és Kultúráért felelős Minisztérium

Kerpel-Fronius Gábor | a főpolgármester önkormányzati tanácsadója

Orbán Árpád István | a Tisza Párt fővárosi frakcióvezetője (felkérés alatt)

Moderátor:

Stumpf András | újságíró, Válasz Online

12:50-13:00

ZÁRSZÓ ÉS REFLEXIÓ

Trencsényi Balázs | a CEU Institute for Advanced Study igazgatója

Bördős Éva | a DemNet igazgatója

13:00-14:00

EBÉD

DemNet

INSTITUTE FOR ADVANCED STUDY
CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY

OCCUPATION, RESISTANCE, ADAPTATION

MEMORY POLITICS AND HISTORICAL DEBATES ON RUSSIAN/SOVIET ENTANGLEMENTS WITH EAST AND CENTRAL EUROPE

Seminar organized in collaboration with FinnAgora, CEU Institute of Advanced Study, and CEU Democracy Institute History Working Group

14:00-14:15 | **WELCOME WORDS**

Riikkamari Muhonen | director of FinnAgora
Balázs Trencsenyi | director of the Institute of Advanced Study at CEU
H.E. Pekka Kaihilahti | ambassador of Finland to Hungary, TBC

14:15-14:45 | **OPENING KEYNOTE**

Erkki Tuomioja | PhD, Chair of the Historians without Borders Finland association, Former Minister of Foreign Affairs of Finland

14:45-16:00 | **MEMORY OF 1956 IN CONTEMPORARY HUNGARY**

Eszter Balázs | Researcher, Ludovika University of Public Service
Anssi Halmesvirta | Professor emeritus, University of Jyväskylä
Sándor Horváth | Head of Department of Contemporary History, ELTE
Heino Nyyssönen | University Lecturer, University of Turku

Chaired by:
Péter Apor | Research Fellow, Institute of History

16:00-16:15 | **BREAK**

16:15-17:30 | **MEMORIES OF CONFLICT IN RUSSIAN/SOVIET BORDERLANDS**

Marie Cerna | Researcher, Czech Academy of Sciences
Pawel Machcewicz | Professor, Polish Academy of Sciences
Kati Parppei | University Lecturer, University of Eastern Finland
Hungarian expert TBC

Chaired by:
Balázs Trencsenyi | Director of the Institute of Advanced Study, CEU

17:30-17:45 | **BREAK**

17:45-19:00 | **POST-SOVIET MEMORY POLICS AND IDENTITY BUILDING**

Una Bergmane | Researcher, University of Helsinki
Eneken Laanes | Professor, University of Tallinn
Aurimas Svedas | Professor, Vilnius University
Mykola Riabchuk | Kyiv

Chaired by:
Riikkamari Muhonen (TBC) | Director of FinnAgora